

הנדון: היערכות המעסיק להסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת הפקדות לביטוח פנסיוני במשק ולהוראות לעניין בחירת קופת גמל

בעקבות תיקוני החקיקה שבנדון, אנו מבקשים להביא בפניכם סקירה קצרה של הוראות הדין שבנדון ולפרט את היערכות הנדרשת מצדו של המעסיק בהקשר זה. אנו מודים לכם מראש על שיתוף הפעולה, שהינו חשוב והכרחי ליישום מוצלח של הוראות אלו.

א. הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת הפקדות לביטוח פנסיוני

ביום 5 בפברואר 2016 נכנס לתוקפו חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12), התשע"ה - 2015 ("תיקון 12 לחוק קופות הגמל").

במסגרת תיקון 12 לחוק קופות הגמל, נקבע כי מעסיק אינו רשאי לקבוע שיעורי הפקדות שונים, התלויים בסוג המוצר הפנסיוני אליו מועברת ההפקדה (קרנות פנסיה, ביטוח מנהלים וקופות גמל) וככל שקיימת התניה כזאת, העובד יהיה זכאי לשיעור ההפקדה הגבוה מבין שיעורי ההפקדה שנקבעו.

הלכה למעשה, כשמעסיקים החלו להתכונן ליישום התיקון עלו פרשנויות שונות לגבי אופן יישום התיקון, כמו גם בעיות ביישומו. לנוכח אי הבהירות ששררה במשק, התגבשה הסכמה בין נשיאות הארגונים העסקיים ובין הסתדרות העובדים הכללית החדשה שנועדה לשנות את הוראות תיקון 12 לחוק קופות הגמל ובעקבותיה נחתם הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) ביום 23 לפברואר 2016, שעניינו הגדלת הפקדות לביטוח פנסיוני במשק¹ וקביעת שיעורי הפקדה אחידים, ללא תלות במוצר אליו הם מופקדים ("הסכם המסגרת").

כמו כן ובעקבות חתימת הסכם המסגרת נחתם בחודש מאי 2016 צו ההרחבה אשר מחיל על כל העובדים והמעבידים בישראל חלקים מהסכם המסגרת ("צו ההרחבה").

עיקרי הסכם המסגרת

בהתאם להוראות הסכם המסגרת, כפי שהוחלו בצו ההרחבה, שיעורי ההפקדות לביטוח הפנסיוני יוגדלו ויעמדו, לכל הפחות, על שיעור כולל של 18.5% וזאת לכל העובדים בישראל. ההגדלה תתבצע בשתי פעימות על פי הפירוט להלן:

רכיב ההפקדה	מצב קיים (לפי צו הרחבה לפנסייית חובה)	יולי 2016	ינואר 2017
הפקדות תגמולי עובד	5.5%	5.75%	6.0%
הפקדות תגמולי מעסיק	6.0%	6.25%	6.5%
פיצויים	6.0%	6.0%	6.0%
סה"כ	17.5%	18.0%	18.5%

¹ תיקון להסכם זה נערך ונחתם סופית ביום 3 לאפריל 2016

דגשים

1. **הפקדת המעסיק לרכיב תגמולים** בשיעורים החדשים כוללת תשלום עבור אבדן כושר עבודה של העובד, בשיעור הדרוש להבטחת כיסוי בגובה 75% משכרו הקובע² של העובד. שיעור תגמולי המעסיק לבדם לא יפחת מ-5% מהשכר הקובע, וככל שיהיה צורך בהגדלת העלויות בשל כיסוי לאבדן כושר עבודה, מעבר לשיעורים האמורים לעיל, המעסיק יישא בתוספת העלות, אולם בכל מקרה סה"כ עלות המעסיק לאבדן כושר עבודה ולתגמולי מעסיק לא תעלה על 7.5% מהשכר הקובע.

2. הפקדת המעסיק לרכיב פיצויים:

- ◀ תשלום המעסיק לרכיב הפיצויים יהיה על פי ההסכם בין העובד למעסיק, אך בכל מקרה לא יפחת מ-6% מהשכר הקובע (ללא שינוי מהמצב כיום).
  - ◀ מעסיק המפקיד שיעורים שונים לפיצויים למוצרים פנסיוניים שונים, **רשאי** להשוות את שיעור ההפקדה לרכיב פיצויים לשיעור רכיב הפיצויים הנהוג בקרן הפנסיה, שלא יפחת מ-6%, וזאת בכפוף לתנאים הבאים:
    - **עובד חדש** (שנקלט לאחר יום כניסתו לתוקף של הסכם המסגרת):
      - ✓ ככל שיש ברשות העובד פוליסה קימת בתוקף, יבצע המעסיק הפקדות לרכיב הפיצויים בשיעור שלא יפחת משיעור ההפקדה לפיצויים הנקוב בפוליסה הקיימת. העובד יוכל לעבור לכל קופת גמל אחרת מבלי ששיעורי ההפקדה לפיצויים בגינו יופחתו.
      - ✓ ככל שקיים אצל המעסיק אליו הצטרף העובד הסדר להחלת סעיף 14 ביחס לעובדיו, יחול הסדר זה גם ביחס לעובד החדש.
    - **עובד קיים** - לא ייפגע שיעור ההפקדה הקיים לפיצויים המופקדים עבורו בהתאם להסכם החל עליו.
3. **הסכם מיטיב** - אין בהסכם המסגרת ובצו ההרחבה כדי לשנות ו/או לגרוע מההגדרות והתנאים בד"ן או בהסכם החל על העובד ואין בו בכדי לגרוע מזכותם של עובד ומעסיק לסכם על שיעורי הפקדות גבוהים יותר מהאמור בהסכם המסגרת.

² "השכר הקובע" - כהגדרתו בהסכם החל על העובד, ולא פחות מהשכר המבוטח המתחייב על פי צו ההרחבה לפנסיית חובה.

להלן הכללים להגדלת ההפקדות מתוקף הסכם המסגרת בגופים המוסדיים מקבוצת כלל ("כלל"):

סוג המוצר	אופן ההגדלה
פוליסות קלאסיות מבטיחות תשואה ומשתתפות ברווחים	לא ניתן לבצע הגדלה של רכיב ההפקדה. ההגדלה תבוצע בפוליסה חדשה* בגין תוספת ההפקדה הנדרשת.
פוליסות עדיף קצבה, שהופקו עד ליום 31/05/2001	לא ניתן לבצע הגדלה של רכיב ההפקדה. ההגדלה תבוצע בפוליסה חדשה* בגין תוספת ההפקדה הנדרשת.
פוליסות עדיף קצבה שהופקו החל מיום 01/06/2001 ואילך	הגדלת הפקדות תבוצע בפוליסה הקיימת.
עדיף הון	הגדלת הפקדות תבוצע בפוליסה הקיימת.
פרופיל לדורותיו	הגדלת הפקדות תבוצע בפוליסה הקיימת.
פנסיה וגמל	הגדלת הפקדות תבוצע בחשבון העמית.

* הגדלה בפוליסה חדשה תבוצע בתוכנית מסוג "פרופיל דינמי הדור החדש - מנהלים ועובדים שכירים". דמי הניהול שייגבו יהיו בשיעור 0.9% מהיתרה הצבורה ו-3.5% מההפקדה השוטפת (הפרמיה) (אלא אם כן קיים הסכם מעסיק אחר) והכספים יושקעו במסלול השקעה ברירת מחדל שהינו מסלול השקעה תלוי גיל המבוטח. ההפקדות הנ"ל יופקדו לחיסכון בלבד, ולא ירכשו במסגרת תוכנית הביטוח כיסויים ביטוחיים (אבדן כושר ושיחורור). המוטבים יהיו היורשים על פי דין, כל עוד העובד לא בחר אחרת.

לאחר הגדלת ההפקדות, בפוליסת ביטוח חדשה, כאמור לעיל, תישלח למבוטח הודעה בדבר ההגדלה ובצירוף פוליסה.

היערכות תפעולית והנחיות עבודה

את הגדלת ההפקדות במוצרי הביטוח, הפנסיה והגמל יש לבצע באחת מהאפשרויות הבאות:

1. מעסיקים המפקידים במסגרת ממשק מעסיקים, בהתאם להוראות התקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופות גמל), תשע"ד 2014 - הגדלת ההפקדות תיעשה במסגרת ממשק המעסיקים בעת דיווח על תשלומים המועברים לזכות חשבון העובד במוצר הפנסיוני.

2. מעסיקים שאינם מפקידים במסגרת ממשק מעסיקים, בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תשלומים לקופות גמל), תשע"ד 2014 - הגדלת ההפקדות תיעשה באופן הבא:

• **ביטוח:** במסגרת קובץ אקסל שיועבר ע"י המעסיק או מי מטעמו בהתייחס לשיעורי ההפקדות המעודכנים ביחס לכל העובדים הרלוונטיים עפ"י מבנה קובץ האקסל המצ"ב בלבד (לא יתקבלו קבצים במבנה שונה ולא רשימות). עליך להקפיד למלא את כל השדות הנדרשים ברשימת הגבייה המצ"ב.

את רשימת הגבייה יש לשמור בשם המעסיק ומספר ח.פ. ולהעביר ישירות לכתובת Tikun16@clal-ins.co.il.

• **פנסיה וגמל:** במסגרת תהליך הגבייה הקיים היום יועברו רשימות הגבייה ע"י המעסיק או מי מטעמו בהתייחס לשיעורי ההפקדות המעודכנים ביחס לכל העובדים הרלוונטיים.

3. מעסיקים המשלמים באמצעות הוראה לחיוב חשבון (הוראת קבע) - הגדלת ההפקדות תיעשה באמצעות הגשת בקשה מאת המעסיק לכלל, להגדלת הפקדות עפ"י הוראות צו ההרחבה בנוסח המצורף למכתב זה (נספח - הצהרת מעסיק - סעיף ב').

ב. הוראות לעניין בחירת קופת גמל

ביום 13.3.2016 פרסם משרד האוצר את חוזר גופים מוסדיים 2016-9-6 שעניינו "הוראות לעניין בחירת קופת גמל". חוזר זה קובע הוראות לעניין אופן בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל לקצבה (קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון וקרנות השתלמות) המצרפת לשורותיה עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל. החוזר קובע כי חברה מנהלת של קופת גמל לא תאפשר הפקדת תשלומים של מעסיק בשל עובד שלא מילא טופס הצטרפות לקופת הגמל שבניהולה, ולא תאפשר צירוף של עובד כאמור לקופת הגמל אלא בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

- קופת הגמל היא קרן ברירת מחדל נבחרת שנקבעה על ידי הממונה על שוק ההון ("קרן פנסיה לאומית").
- קופת הגמל היא קופת ברירת מחדל שנבחרה ע"י המעסיק בהליך תחרותי, בהתאם לתנאים שנקבעו בחוזר.

היערכות תפעולית והנחיות עבודה

מתאריך 3 ביולי 2016 לא ניתן יותר להתקשר בהסכמי ברירת מחדל עם מעסיקים (להלן: "הסכם לרבים") אלא אם קופת ברירת המחדל נעשתה בהליך התחרותי בהתאם להוראות החוזר. הסכם לרבים שנחתם לפני מועד פרסום החוזר יהיה בתוקף עד לתום תקופת ההסכם (או מועד החידוש הקרוב) אך לא יאוחר מיום 31 למרץ 2019.

ככל שקרן הפנסיה ו/או קופת הגמל ו/או קרן ההשתלמות המנוהלות על ידי כלל פנסיה וגמל, הינן קופת ברירת מחדל בחברה/מפעל שלך (שאז אין צורך בקיום הליך תחרותי כאמור), אנא מלא את ההצהרה המצורפת כנספח למכתב זה (נספח - הצהרת מעסיק - סעיף ג').

אנו מבקשים לשוב ולהודות לך מראש על שיתוף הפעולה ומבטיחים להמשיך ולעדכן אותך ככל שיהיו שינויים נוספים. לפרטים נוספים, אנא פנה/י אל המפ"ע שלך בכלל ביטוח.

אנו עומדים לרשותך בכל שאלה ובקשה,

בברכה,

הראל וידרמן, סמנכ"ל

מנהל המטה המקצועי

החטיבה לחסכון ארוך טווח

כלל ביטוח

נספח - הצהרת מעסיק

טופס זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים וגברים כאחד

פרטי המעסיק

השם		מספר החברה (ח"פ) ובהיעדר ח"פ - עוסק מורשה		מספר תיק ניכויים		מספר מעסיק ב"כלל"	
הכתובת	רחוב	מס'/ת.ד.	יישוב	מיקוד	דוא"ל	@	
שם איש הקשר		מספר הטלפון		מספר הפקס			

א. ביחס להגדלות שבוצעו בחודש יולי 2016, יידעתי את עובדיי על הגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק עבורם בהתאם לצו ההרחבה וכן על המוצרים אליהם תבוצע הגדלת ההפקדות, ובפרט בדבר ביצוע ההגדלה בפוליסה החדשה. ביחס להגדלות שיבוצעו בחודש ינואר 2017, איידע את עובדיי על הגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק עבורם בהתאם לצו ההרחבה וכן על המוצרים אליהם תבוצע הגדלת ההפקדות, ובפרט בדבר ביצוע ההגדלה בפוליסה החדשה. (לשימוש פנימי בלבד 1319)

ב. [ ] * הנני מבקש להגדיל את ההפקדות המשולמת באמצעות הוראה לחיוב חשבון ("הוראת קבע") במוצר/ים המפורטים להלן וזאת בהתאם להוראות צו ההרחבה בדבר הגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק (ביחס להגדלה הנדרשת בחודש יולי 2016 וביחס להגדלה הצפויה בחודש ינואר 2017):

- פוליסות ביטוח מנהלים של חברת כלל ביטוח (לשימוש פנימי בלבד 1315)
- קרן הפנסיה "כלל פנסיה" (לשימוש פנימי בלבד 1320)
- קופת הגמל "כלל תמר" (לשימוש פנימי בלבד 1321)

ג. בהתאם להוראת סעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, במידה ועובד לא בחר בקופת גמל לצורך הפקדת תשלומים בגינו, לאחר שניתנה לו הזדמנות לעשות כן, רשאי המעביד להפקיד תשלומים בגינו לקופת הגמל שנקבעה בדין או בהסכם או מכוחם ("הסדר ברירת מחדל"). ככל שקרן הפנסיה ו/או קופת הגמל ו/או קרן השתלמות המנוהלות על ידי כלל פנסיה וגמל, הינן קופת ברירת מחדל בחברה/מפעל - הנני מאשר כי אני מבצע הפקדות בגין עובדיי בהתאם להסדר ברירת מחדל ל:

- קרן הפנסיה "כלל פנסיה" (לשימוש פנימי בלבד 1316)
- קופת הגמל "כלל תמר" (לשימוש פנימי בלבד 1317)
- קופת הגמל "בר" (לשימוש פנימי בלבד 1317)
- קרן השתלמות "כלל השתלמות" (לשימוש פנימי בלבד 1317)

תאריך _____ חתימת וחותמת המעביד

* נא לסמן ככל שההפקדות מבוצעות באמצעות הוראת קבע.
את הנספח יש להעביר בהקדם, לכתובת המייל heskem@clal-ins.co.il
טופס זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים וגברים כאחד.